

Dosarul nr. 3ra-91/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

29 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Iacov Zavtur,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Iacov Zavtur împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea
actului administrativ și obligarea includerii în stagiul de muncă a perioadei de
învățământ,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Iacov Zavtur împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 24 aprilie 2019, Iacov Zavtur, a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și
obligarea includerii în stagiul de muncă a perioadei de învățământ.

În motivarea acțiunii, reclamantul Iacov Zavtur a indicat că la data de
30 noiembrie 2018 s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin
care a solicitat informarea despre posibilitatea includerii în calculul vechimii în muncă,
conform Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a
persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din
cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, perioada studiilor făcute în instituția de
învățământ în domeniul special securitate și ordinea publică cu frecvența de zi la
Colegiul de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne și Academia de Poliție „Ștefan
cel Mare” al Ministerului Afacerilor Interne, începând cu 01 septembrie 1998 până la
18 decembrie 2003.

Reclamantul a menționat că prin răspunsul cu nr. Z- 2764/18 din 11 ianuarie 2019,
pe care îl consideră incomplet și evaziv, Casa Națională de Asigurări Sociale făcând

trimitere la diferite acte normative, nu a dat răspuns la circumstanțele menționate în petiția adresată la 30 noiembrie 2018. În acest context, la data de 14 februarie 2019 prin cerere prealabilă a contestat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. Z-2764/18 din 11 ianuarie 2019, invocând dezacordul și a solicitat reexaminarea cererii anterioare.

Reclamantul a relatat că pe parcursul examinării cererilor formulate în acest sens, de către angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale au fost solicitate suplimentar și alte documente, care au fost prezentate prin adresarea din 11 martie 2019. Prin răspunsul cu nr. Z-471/19 din 18 martie 2019, recepționat la 26 martie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat în examinarea contestației, motivând că cererea din 14 februarie 2019 reprezintă o petiție, care nu conține informații noi și respectiv nu se reexaminează, cu toate că la solicitarea acesteia, la data de 11 martie 2019, suplimentar au fost prezentate documente suplimentare și informații relevante pentru acest caz. Respectiv, reclamantul consideră că răspunsul nr. Z-2764/18 din 11 ianuarie 2019 a Casei Naționale de Asigurări este neîntemeiat și urmează a fi anulat.

La data de 22 mai 2019, Iacov Zavtur, a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat admiterea acțiunii, anularea răspunsului nr. Z-2764/18 din 11 ianuarie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul său de muncă perioada de învățământ în ambele instituții specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, de la 01 septembrie 1998 până la 18 decembrie 2003, conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Prin hotărârea din 18 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins, ca fiind neîntemeiată, acțiunea depusă de Iacov Zavtur împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind declararea nulității răspunsului nr. Z-2764/18 din 11 ianuarie 2019 și obligarea includerii în stagiul de muncă a perioadei de învățământ (f.d.122, 129-133 vol. I).

La 25 martie 2020 Iacov Zavtur a depus apel împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 10 iunie 2020 a depus motivarea apelului.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Iacov Zavtur împotriva hotărârii din 18 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Iacov Zavtur împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și obligarea includerii în stagiul de muncă a perioadei de învățământ (f.d. 185-195, vol. I).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art.2 alin.(1) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Conform art.18 lit. b) al Legii nominalizate, la calcularea vechimii în muncă

pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul timpul de studii în instituții de învățământ superior civil, dar nu mai mult de 5 ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii – persoanelor din corpul de ofițeri militari și din corpul de comandă cu excepția corpului de ofițeri inferiori al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

În conformitate cu art. 48 al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Conform art. 49 alin.(1) și (3) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și sistemului penitenciar, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale. Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate.

Instanța de apel a reținut, că doar la eliberarea din serviciul organelor abilitate, angajatorul emite și confirmă vechimea în serviciu a angajatului, luând în considerație perioada cu avantaje pentru fiecare beneficiar.

Instanța de apel a constatat, că este întemeiată soluția instanței de fond, or reieșind din prevederile legale în coraport cu materialele cauzei, se constată cu certitudine că, calcularea vechimii în muncă și includerea în stagiul de muncă a tuturor perioadelor, conform art. 18 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, se efectuează după eliberarea persoanei din serviciu și stabilirea pensiei în acest sens, ori, perioada vechimii în muncă a angajatului și actele necesare în acest sens se efectuează și se eliberează de organele abilitate, iar organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda.

Instanța de apel relatat, că instanța de fond verificând legalitatea actului

administrativ contestat și anume a răspunsului nr. Z-2764/18 din 11 ianuarie 2019, întemeiat a constatat, că actul specificat, este legal, ori de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost respectată procedura de emitere, a fost emis în conformitate cu competențele și normele legislației în vigoare.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 16 noiembrie 2020 Iacov Zavtur, a contestat-o cu recurs solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Iacov Zavtur.

Ulterior, la data de 24 decembrie 2020 Iacov Zavtur a depus motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, Iacov Zavtur, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate eronat probele.

Recurentul a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, suplimentar a menționat că Casa Națională de Asigurări Sociale este unica și ultima autoritate publică, cu excepția instanțelor de judecată, care decide asupra calculării corecte a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei.

Recurentul a reiterat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel la emiterea acesteia a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material și procedural, aprecierea probelor de către instanța de fond și instanța de apel nu a fost obiectivă, a fost efectuată în mod arbitrar și în consecință au fost adoptate hotărâri ilegale.

La 01 decembrie 2020 și 24 decembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă Casei Naționale de Asigurări Sociale, copia recursului depus de Iacov Zavtur împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 211, 257 vol. I).

Intimata Casa Națională de Asigurări Sociale nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul depus de Iacov Zavtur.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 octombrie 2020, fiind notificată recurentului Iacov Zavtur la 23 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă marina.samatiuc@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d. 209, vol. I).

Examinând recursul depus de Iacov Zavtur, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin.(2).

Conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol, prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În acord cu art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259–266 din Codul civil.

Conform art. 260 din Codul civil, termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce.

Conform art. 261 alin. (1) și (2) din Codul civil, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 264 alin. (3) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează până la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă.

Prin prisma art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Conform art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoașteri a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, în accepțiunea art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 28 octombrie 2020.

Potrivit datelor de pe pagina oficială web a Curții de Apel Chișinău, www.cac.instante.justice.md, decizia integrală din 28 octombrie 2020 a fost publicată la 14 noiembrie 2020.

Totodată, la 23 noiembrie 2020 Curtea de Apel Chișinău a expediat prin intermediul poștei electronice copia deciziei din 28 octombrie 2020, în adresa părților la proces fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă marina.samatiuc@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d. 209).

La 16 noiembrie 2020 Iacov Zavtur a depus recurs împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 24 decembrie 2020, Iacov Zavtur a depus motivarea recursului.

Prin urmare, se atestă că motivarea recursului, a fost depusă de către Iacov Zavtur la 24 decembrie 2020 contrar art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică cu depășirea termenului de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Or, după cum s-a constatat supra, Iacov Zavtur, a recepționat decizia integrală din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, la data de 23 noiembrie 2020 la poșta electronică activă iacov.zavtur@gmail.com indicată în cererea de chemare în judecată (f.d. 2) și respectiv, urma să prezinte motivarea recursului până la 23 decembrie 2020 inclusiv, însă aceasta a fost depusă la data de 24 decembrie 2020.

În acest fel, se constată că recurentul Iacov Zavtur, a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, care a expirat la 23 decembrie 2020, inclusiv.

De altfel, recurentul Iacov Zavtur, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urmau să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

La acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ remarcă și jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Totodată, în conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, termenul de depunere a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele

îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurentul Iacov Zavtur, nu a depus cerere privind repunerea recursului motivat în termen și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, indicând doar că decizia motivată din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu i-a fost comunicată și cu aceasta a luat cunoștință abia la data de 09 decembrie 2020, fiind recepționată prin intermediul poștei electronice. Completul consideră neîntemeiat argumentul recurentului Iacov Zavtur precum că a luat cunoștință cu decizia motivată la data de 09 decembrie 2020, ori la data de 23 noiembrie 2020 Curtea de Apel Chișinău a expediat prin intermediul poștei electronice decizia motivată.

De asemenea, Completul relevă că din extrasul din poșta electronică anexat de însuși recurentul Iacov Zavtur la cererea de recurs rezultă cu certitudine faptul, că decizia motivată din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată acestuia prin intermediul poștei electronice la data de 23 noiembrie 2020.

Iar, neverificarea periodică a poștei electronice pentru ridicarea corespondenței, este apreciată de instanța de recurs ca eludarea obligației de a-și valorifica dreptul procedural respectiv.

Astfel, recursul depus de Iacov Zavtur necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Iacov Zavtur.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (2), art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iacov Zavtur se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan